

การทดสอบสมรรถภาพทางกาย

นายนพดล วิมลสุด
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สมรรถภาพทางกาย

ความสามารถของบุคคล ในอันที่จะใช้ระบบต่างๆ ของร่างกาย ในการประกอบกิจกรรมใดๆ อันเกี่ยวกับการแสดงออก ถึงความสามารถทางร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ ได้อย่างหนักติดต่อกัน โดยไม่แสดงอาการเหนื่ดเหนื่อยให้ปรากฏและร่างกายสามารถฟื้นตัวสู่สภาพปกติได้ในเวลาอันรวดเร็ว

ความสำคัญของสมรรถภาพทางกาย

- ▶ ผู้ที่มีสุขภาพดีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐาน หลายด้าน เช่น สภาพทางร่างกาย สภาพทางโภชนาการ สุขนิสัยและสุขปฏิบัติ สภาวะทางจิตใจ ศติปัญญาและสภาพทางอารมณ์ที่สอดคล้องกัน
- ▶ นักพัฒนศึกษาได้มีคำกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า “สุขภาพจิตที่แข็งแรง อยู่ในร่างกายที่แข็งแรง”

การมีส่วนร่วมในการพากษาที่ดีจงช่วยให้เกิดผล 3 ด้าน

▶ ผลต่อสุขภาพทางร่างกาย

1. ระบบหัวใจและการหลอดเลือด - ปริมาณการสูบฉีดยาสูบมีมากขึ้น - อัตราการเต้นของหัวใจต่ำลง - หลอดเลือดมีความยืดหยุ่นตัวดี
2. ระบบหายใจ - กล้ามเนื้อที่ช่วยในการหายใจทำงานดีขึ้น - ความจุปอดเพิ่มขึ้น - อัตราการหายใจต่ำลง
3. ระบบกล้ามเนื้อ - กล้ามเนื้อมีขนาดใหญ่ขึ้น - กล้ามเนื้อสามารถทำงานได้นาน หรือมีความทนทานมากขึ้น
4. ระบบประสาท - การตอบสนองทำได้รวดเร็วและแม่นยำ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ดีจังหวัดเชียงใหม่ 3 ด้าน

▶ ผลต่อสุขภาพทางร่างกาย (ต่อ)

5. ระบบต่อมไร้ท่อ - การทำงานของต่อมที่ผลิตฮอร์โมน ซึ่งทำหน้าที่ในการเคลื่อนไหวร่างกายได้เป็นปกติ และมีประสิทธิภาพ เช่น ต่อมไทรอยด์ ต่อมหมวกไต และต่อมในตับอ่อนเป็นต้น

6. การย่อยอาหารและการขับถ่าย - สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การผลิตพลังงานและการขับถ่ายของเสียเป็นไปได้ด้วยดี

7. รูปร่างกระดูกโครงสร้าง มีการทรงตัวดี บุคลิกภาพ และอิริยาบถในการเคลื่อนไหว

8. มีภูมิคุ้มกันทางโรคสูง ไม่มีการเจ็บป่วยง่าย ช่วยให้อายุยืนยาว

▶ ผลต่อครอบครัวของสมรรถภาพทางกาย

เป็นผลทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น เป็นปึกแผ่นมั่นคง แต่ละคนต่างทำหน้าที่ของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล อันจะเป็นการช่วยเพิ่มฐานะทางครอบครัวได้เป็นอย่างดี

▶ ผลต่อสังคมประเทคโนโลยีของสมรรถภาพทางกาย

เมื่อบุคคลในชาติเป็นผู้มีสมรรถภาพทางกายดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ สามารถประกอบอาชีพของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้า การพัฒนาประเทคโนโลยีดำเนินไปได้ด้วยดี ประเทคโนโลยีมั่นคง

ลักษณะของผู้ที่มีสมรรถภาพทางกายที่ดี

▶ สุขภาพจิตดี (Mental Health)

ผู้ที่มีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส่ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ มองโลกในแง่ดีอยู่เสมอ และต้องเป็นผู้ที่

- มีอารมณ์มั่นคง (Emotional stability) เป็นบุคคลที่สามารถเผชิญสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ มีจิตใจเข้มแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- สามารถควบคุมอารมณ์ (Emotion) และจิตใจ (Mind) ได้เมื่อมีเหตุการณ์เฉพาะหน้าซึ่งตนเองไม่ได้คาดคิดมาก่อน เช่น ได้รับข่าวดีหรือข่าวร้ายในปัจจุบันทันด่วน สามารถแก้ปัญหาด้วยความรอบคอบได้ เป็นต้น

▶ สุขภาพร่างกายดี (Good Health)

อวัยวะทุกๆ ส่วนของร่างกายสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
มีความสมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรค

(การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2529)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพทางกาย

1. ปัจจัยภายใน

- อายุ
- เพศ
- สภาพร่างกาย จิตใจและพรสวรรค์

2. ปัจจัยภายนอก

- อาหาร
- ภูมิอากาศ
- เครื่องแต่งกาย
- การใช้สารกระตุน
- แอลกอฮอล์
- บุหรี่
- การพักผ่อนและนันทนาการ

ประโยชน์ของการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

- เพื่อแนะนำถึงระดับสมรรถภาพทางกายของผู้ทดสอบ โดยเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานทางสุขภาพ ที่จำแนกตามอายุและเพศ
- เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของร่างกาย หรือปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง ให้มีความสมมูลน์และมีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่
- เป็นแนวทางในการตัดสินความสามารถของร่างกาย เพื่อนำไปสู่การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกายประเภทต่างๆ
- ทำให้สามารถติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าของผู้ทดสอบ

ประโยชน์ของการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

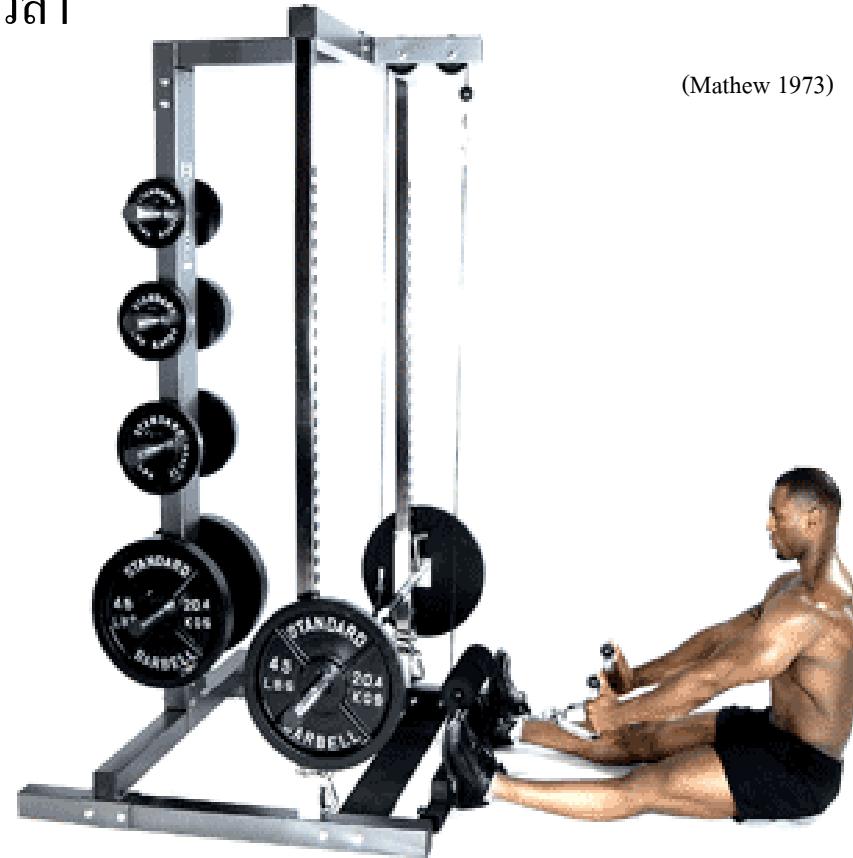
5. เพื่อกระตุนให้ผู้ทดสอบ ตั้งเป้าหมายระดับสมรรถภาพทางกายที่ต้องการ
6. เพื่อจัดระดับชั้นความเสี่ยงของผู้ทดสอบ
7. เป็นสื่อในการกระตุนนักออกกำลังกาย พัฒนาความสามารถของร่างกาย และรักษาความสมบูรณ์ของร่างกายให้คงอยู่อย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

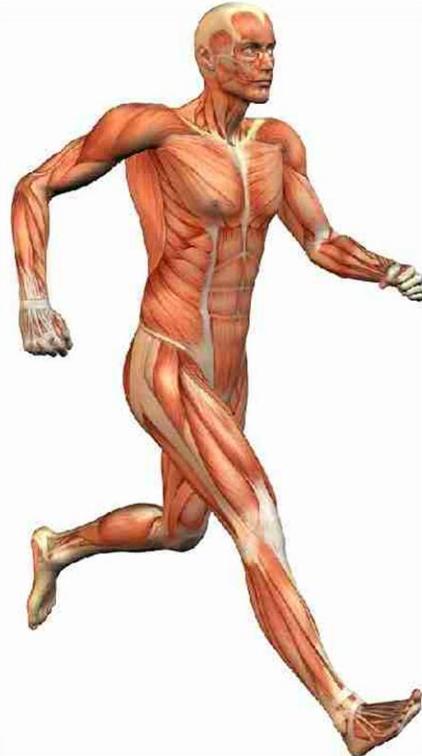
1. ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (*Muscular Strength*)

ความสามารถสูงสุดที่เกิดจากการหดตัวเพียง 1 ครั้ง ของกล้ามเนื้อ เพื่อเคลื่อนน้ำหนักหรือต้านน้ำหนักเพียงครั้งเดียวโดยไม่จำกัดเวลา

(Mathew 1973)

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

2. ความอดทนของกล้ามเนื้อ (*Muscular Endurance*)

ความสามารถของกล้ามเนื้อที่สามารถทำงานซึ่งมีความหนักพอประมาณ

ได้ติดต่อกันเป็นเวลานานๆ

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

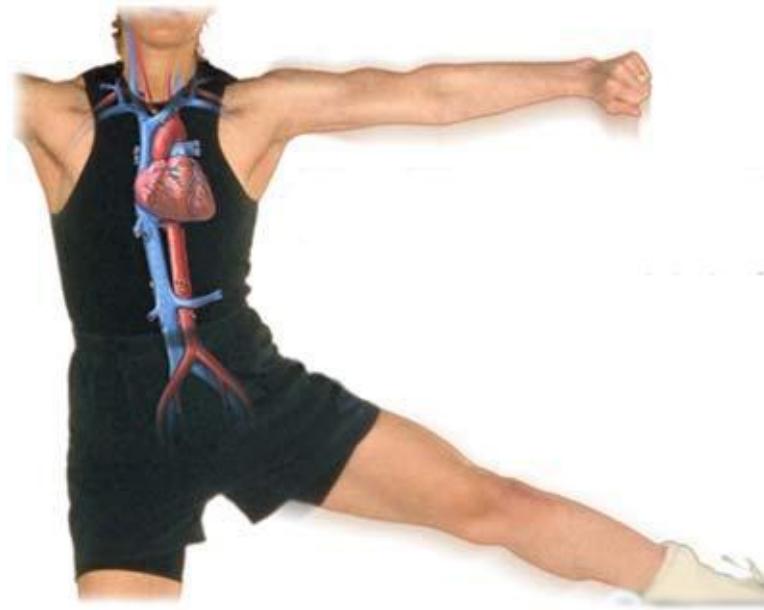
3. ความอ่อนตัว (Flexibility)

ความสามารถในการเคลื่อนไหวของข้อต่อให้ได้มุมของการเคลื่อนไหวอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นความสามารถในการยืดของเนื้อเยื่อ (Tissue) เอ็น (Ligament) และกล้ามเนื้อ (Muscle) (Mathew 1973)

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

4. ความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจ (Cardio – Respiratory Endurance)

ประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานของระบบไหลเวียนโลหิตและการหายใจที่สามารถทำให้ร่างกายปฏิบัติงานระดับกลางติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน

(Mathew 1973)

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

5. ปริมาณไขมันในร่างกาย

การมีปริมาณไขมันในระดับที่เหมาะสม ปริมาณไขมันในร่างกายจะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อหน่วยน้ำหนักตัว

ในประชาชนทั่วไป

- เพศหญิง ไม่ควรเกิน 23%
- เพศชาย ไม่ควรเกิน 16%

ส่วนสำหรับนักกีฬา

- เพศหญิง ไม่ควรเกิน 15%
- เพศชาย ไม่ควรเกิน 10%

(Mathew 1973)

ผู้ที่มีภาวะหือโรคต่อไปนี้

ห้ามทดสอบสมรรถภาพอย่างเด็ดขาด

- มีการเปลี่ยนแปลงของคลื่นไฟฟ้าหัวใจที่บ่งบอกว่ามีภาวะหัวใจขาดเลือด, กล้ามเนื้อหัวใจตาย (ภายใน 2 วัน) หรือภาวะผิดปกติเฉียบพลันของหัวใจ
  - มีอาการเจ็บหัวใจ (เจ็บแน่นหน้าอก) แบบไม่คงที่
  - ภาวะหัวใจเต้นผิดปกติที่ไม่สามารถควบคุมได้ จนมีการแสดง
    - ภาวะลิ้นหัวใจ Aortic ตีบอย่างรุนแรง
    - ภาวะหัวใจวาย
  - ภาวะเส้นเลือดปอดถูกอุดกั้นอย่างเฉียบพลันหรือเนื้อปอดตาย
  - กล้ามเนื้อหัวใจหรือเยื่อหุ้มหัวใจอักเสบเฉียบพลัน
  - สงสัยหรือมีภาวะหลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง
  - ภาวะติดเชื้อออย่างเฉียบพลัน

ข้อบ่งชี้ในการหยุดทดสอบสมรรถภาพ สำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง

- เริ่มมีอาการเจ็บแน่นหน้าอก
- มีอาการของเลือดไปเลี้ยงไม่เพียงพอ เช่น รู้สึกจะเป็นลมหน้ามืด, สับสน, อาการชา, หน้าซีด, เบียด คลื่นไส้ หรือผิวหนังเย็นชีด
- อัตราการเต้นหัวใจไม่เพิ่มขึ้น ตามความแรงหรือความหนักของ การออกกำลังกาย
- จังหวะการเต้นของหัวใจมีการเปลี่ยนแปลงผิดปกติ ชัดเจน
- **ผู้ทดสอบร้องขอหยุดการทดสอบ**
- ร่างกายหรือเสียงของผู้ทดสอบ แสดงให้เห็นถึงความเหนื่อยล้า อย่างที่สุด
- เครื่องมือทดสอบมีปัญหา

ผู้ทดสอบควรได้รับคำแนะนำให้ปฏิบัติดังนี้

- สวมใส่เสื้อผ้าที่สบาย หลวม และเหมาะสมกับการทดสอบ
- ตลอดช่วง 1 วันก่อนการทดสอบ ให้ดื่มน้ำให้พอเพียง
- ให้ดื่มน้ำบ่อยๆ อย่างน้อยที่สุด 3 ชั่วโมง
- ในวันที่ทำการทดสอบให้ดื่มน้ำอุ่นๆ หรือการออกกำลังกาย หรือการเคลื่อนไหวที่ทำให้เหนื่อยมาก
- ในคืนก่อนการทดสอบ นอนหลับให้พอเพียง (ประมาณ 6-8 ชั่วโมง)

องค์ประกอบของการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

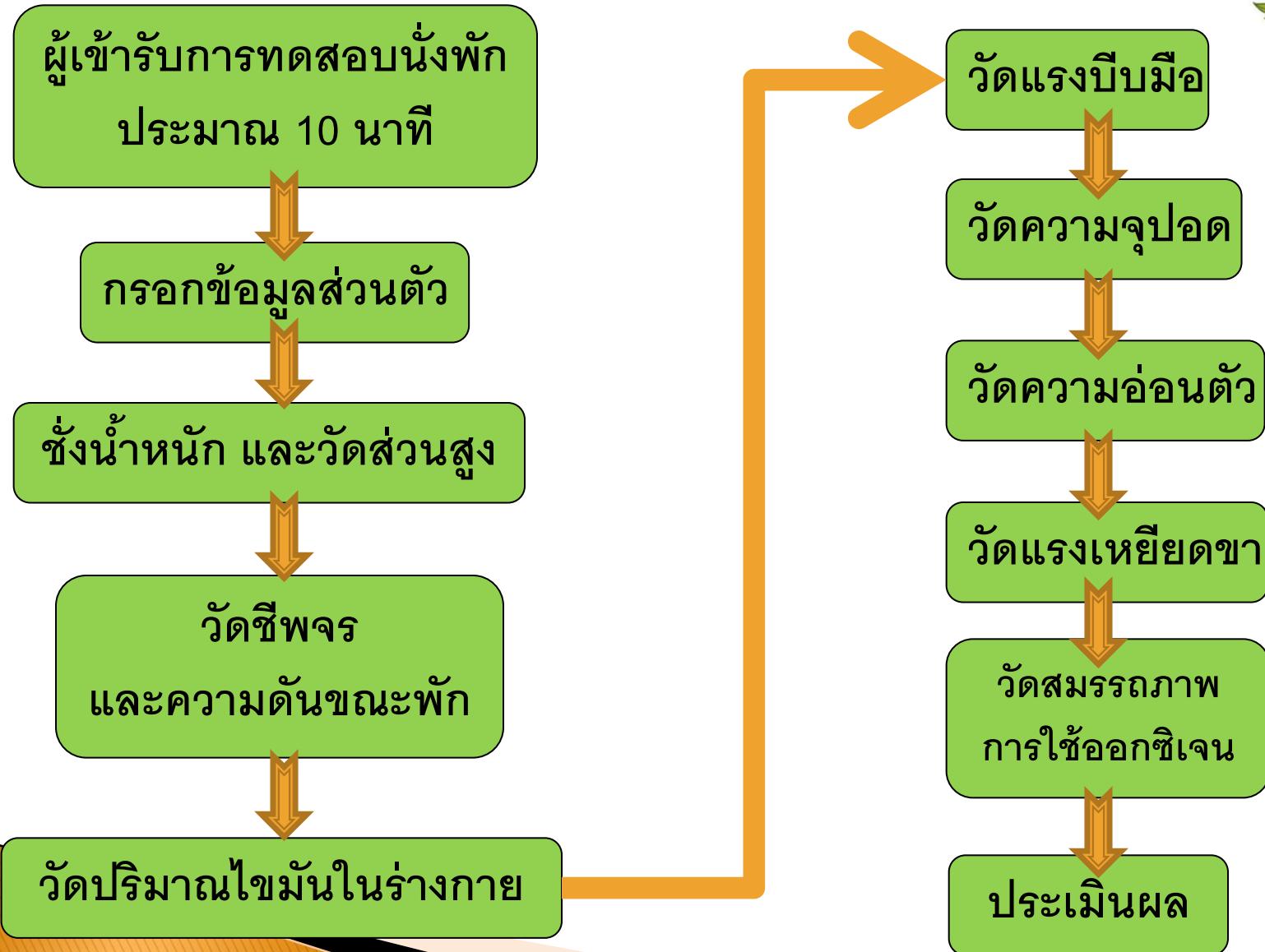

1. เพศ, อายุ
2. ส่วนสูง, น้ำหนัก
3. เปอร์เซ็นต์ไขมันในร่างกาย
4. อัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก
5. ความดันเลือด
6. ความจุปอด
7. แรงบีบมือ
8. ความอ่อนตัว
9. แรงเหยียดหลัง และแรงเหยียดขา
10. สมรรถภาพหัวใจ (โดยวิธีการของ Astrand)

ขั้นตอนการทดสอบ

ขนาดฐานปูร่าง

ชั้งน้ำหนัก

- อุปกรณ์**
- เครื่องชั่งน้ำหนักที่มีความละเอียดในการชั่งอย่างน้อย 0.5 กิโลกรัม
  - ความมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนักอยู่เสมออาจใช้ลูกน้ำหนักหรือคัมเบลล์
- วิธีการ**
- ให้ผู้เข้ารับการทดสอบถอดรองเท้าเสื้อوار์มและอุปกรณ์ใดๆ ที่ไม่จำเป็นออก
  - ตรวจสอบตัวเลขเริ่มต้นที่ศูนย์แล้วจึงให้ผู้เข้ารับการทดสอบขึ้นยืนบนตัวเครื่อง
- การบันทึก บันทึกข้อมูลน้ำหนักตัวของผู้เข้ารับการทดสอบ ความละเอียด 0.5 กิโลกรัม

ชั่งน้ำหนัก

ขนาดฐานปร่าง

วัดส่วนสูง

- อุปกรณ์**
1. เครื่องวัดส่วนสูงที่มีความละเอียดในการวัด 0.1 เซนติเมตร
  2. ถ้าใช้เครื่องวัดส่วนสูงชนิดที่เป็นคลับเทปติดเหนือศีรษะควรยึดอยู่กับผนังให้แน่นเพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนจากการทดสอบและเลือกใช้ผนังที่มีความราบเรียบสม่ำเสมอ
- วิธีการ**
1. ให้ผู้เข้ารับการทดสอบถอดรองเท้า ยืนให้เท้าชิดกัน และหัวไหล่แนบชิดเครื่องวัดส่วนสูง
  2. ตรวจสอบว่าผู้เข้ารับการทดสอบยืนลำตัวตรง ยืดลำตัวเต็มที่ ไม่เอียงศีรษะไปทางด้านหน้าหรือหลัง ไม่ยกสนเท้า
  3. เลื่อนแผ่นวัดส่วนสูงลงมาชิดศีรษะ

การบันทึก บันทึกข้อมูลส่วนสูงของผู้เข้ารับการทดสอบความละเอียด 0.1 เซนติเมตร

วัดส่วนสูง

การวัดสุขภาพทั่วไป

การวัดความดันเลือด (Blood Pressure)

และวัดอัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก (Resting Heart Rate)

อุปกรณ์ เครื่องวัดความดันโลหิตและชีพจร แบบ Digital

- วิธีการ
- ให้ผู้เข้ารับการทดสอบนั่งพักอย่างน้อย 10 นาทีก่อนทำการวัด
  - พัน Arm cuff พันรอบต้นแขน เหนือต่อข้อศอกขึ้นไปประมาณ 2 เซนติเมตร โดยพันให้แน่นพอดี
  - เมื่อพัน Arm cuff เสร็จแล้ว กดปุ่ม start บนเครื่องวัดความดัน Digital หลังจากนั้นรอสักครู่

การบันทึก จดบันทึกค่าที่วัดได้ซึ่งจะประกอบด้วย 2 ค่า ตัวอย่าง เช่น 120/80 มม.ปอร์ท
บันทึกจำนวนครั้งที่หัวใจเต้น หรือชีพจรเต้น (Pulse) บันทึกค่าที่วัดได้เป็นจำนวน(ครั้ง/นาที)

การวัดความดัน (Blood Pressure)

และวัดอัตราการเต้นของหัวใจขณะพัก (Resting Heart Rate)

ปริมาณไขมันในร่างกาย (Body Fat)

อุปกรณ์ Lange skinfold caliper (เครื่องวัดไขมัน)

วิธีการ ใช้หลักการของ Durnin and Womersley

1. วัดความหนาของไขมันใต้ผิวหนังด้านขวางของผู้เข้ารับการทดสอบทุกคน เพราะคนทั่วไป
สนใจมือขวา และสะดวกในการปฏิบัติ
2. การวัดจะต้องผ่านชั้น Subcutaneous และชั้นผิวหนังทั้ง 4 จุด (Biceps, Triceps,
Subscapular and Suprailiac) ทุกคน (ทั้งเพศหญิงและชาย)
3. ขณะทำการวัดจะต้องให้มือขาวของผู้รับการทดสอบอยู่ในสภาวะพัก (relaxed condition)
4. ในการวัดความหนาไขมัน ใต้ผิวหนัง 4 จุด (รายละเอียดดังรูป) ผู้วัดจะถือเครื่องมือ
Skinfold caliper ด้วยมือขวา และใช้นิ้วมือข้างซ้ายจับชั้นของไขมันใต้ผิวหนังขณะเริ่มจับ<sup>ให้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ห่างกันประมาณ 1 นิ้ว ถ้าผู้ถูกทดสอบไม่อำนวยนัก แล้ว
บีบเข้าหากัน โดยไม่ให้เนื้อเยื่อของกล้ามเนื้อติดมาด้วย</sup>
5. ขณะวัดปลายของเครื่องมือ Skinfold caliper จะอยู่ห่างจากปลายนิ้วมือ (ซ้าย)
ประมาณ 1 ซม. และอ่านหลังจากปล่อยให้เครื่องมือกดบนผิวหนังประมาณ 2 วินาที

การบันทึก บันทึกความหนาของไขมันทั้ง 4 จุด (หน่วยวัด เป็นมิลลิเมตร) นำมารวมกันแล้วหาค่า^{เปอร์เซ็นต์ไขมันของร่างกาย (%Body Fat)}

ปริมาณไขมันในร่างกาย

< Biceps

< Subscapular

< Triceps

< Supriliac

ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ

แรงบีบมือ (Grip Strength)

อุปกรณ์ Hand grip dynamometer

วิธีการ

- จัดระดับที่จับเครื่องมือให้เหมาะสมกับมือของผู้เข้ารับการทดสอบ โดยปกติจะกำหนด ข้อที่สองของนิ้วชี้จะเป็นมุมจาก (ใช้มือข้างที่ถนัด)
- ให้ผู้รับการทดสอบปล่อยแขนตามสบายข้างลำตัว มือกำที่จับห้ามแนบตัวให้ห่างลำตัวประมาณ 1 ฝ่ามือ
- ให้ออกแรงกำมือให้แรงที่สุด (ห้ามมือชิดตัวขณะออกแรง)
- ทำการทดสอบ 2 ครั้งใช้ค่ามากที่สุด

การบันทึก บันทึกผลการวัดเป็นกิโลกรัม นำผลที่ได้มาหารด้วยน้ำหนักตัวผู้เข้ารับการทดสอบ

แรงบีบมือ

Grip Strength

ระบบการหายใจ

ความจุปอด (Vital Capacity)

อุปกรณ์ Spirometer

วิธีการ ให้ผู้เข้ารับการทดสอบนั่งเหยียดขาตรงสองเท้าเข้าไว้ ม้วดโดยเท้าทั้งสองตั้งจากกับพื้น และชิดกัน ผ่าเท้าจรดแนบกับที่ยันเท้า เหยียดแขนตรงขานอกับพื้นและค่อยๆ ก้มตัวไปข้างหน้ามืออยู่บนม้วดจนไม่สามารถก้มได้อีก ไปให้ปลายนิ้วเสมอ กันและรักษาระยะทางไว้ได้ 2 วินาทีขึ้นไป อ่านระยะจากจุด “0” ถึงปลายนิ้วมือ (ห้ามยกตัวหรือองอตัวแรงๆ)

การบันทึก บันทึกผลการวัดเป็นมิลลิลิตร นำผลที่ได้มาหารด้วยน้ำหนักตัวผู้เข้ารับการทดสอบ

ความจุปอด

Vital Capacity

ความอ่อนตัว

ความอ่อนตัว (Flexibility)

อุปกรณ์

1. ม้าวัดความอ่อนตัวมีที่ยันเท้า และมาตราวัดระยะทางเป็น +30 ซม. และ -30 ซม. “0” อยู่ตรงที่ยันเท้า
2. เสื่อ หรือพรม หรือกระดาน สำหรับรองพื้นนั่ง
3. ใช้วิธีนั่งอตัว (Sit and reach)

วิธีการ

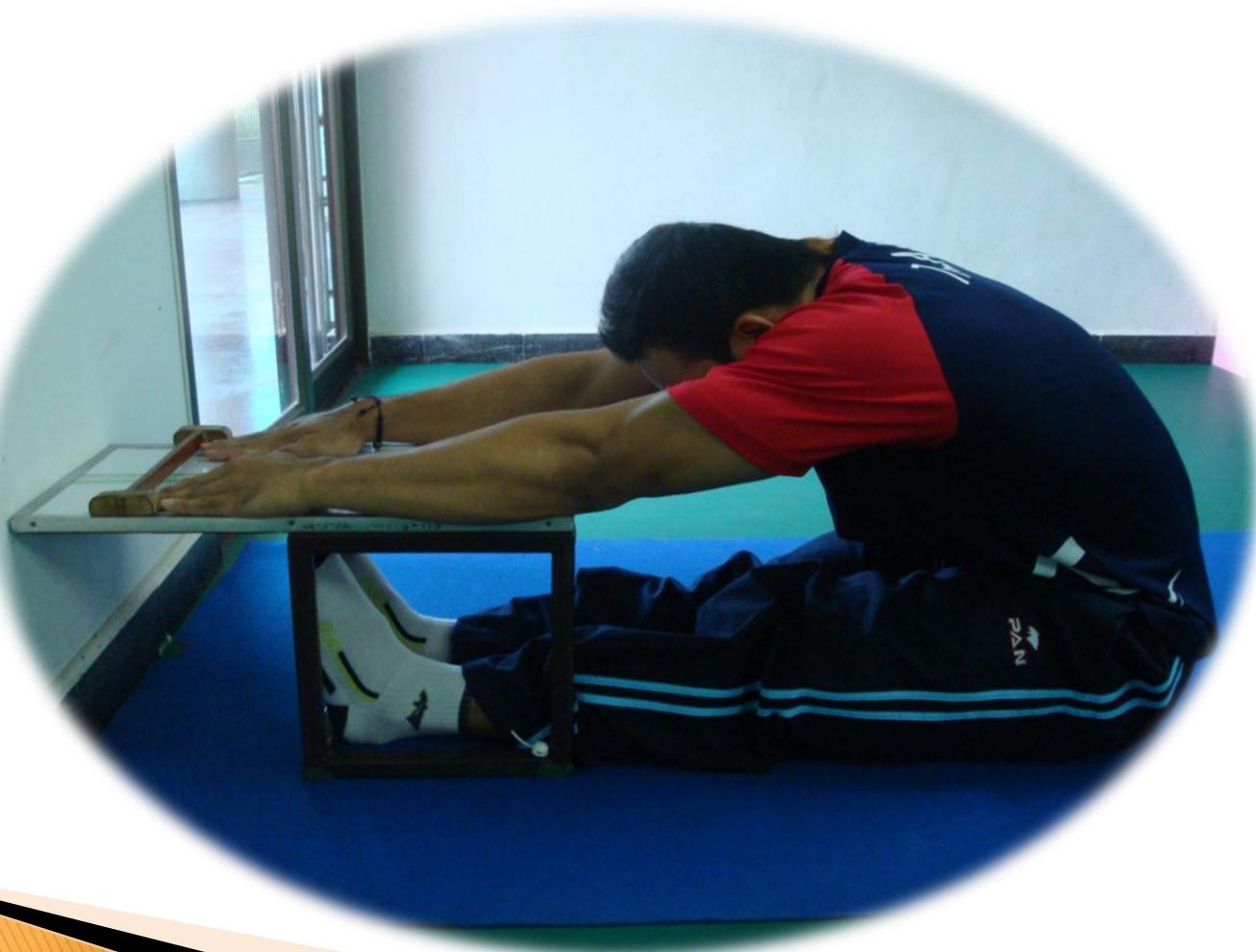
ให้ผู้เข้ารับการทดสอบนั่งเหยียดขาตรงสองเท้าเข้าใกล้ม้าวัด โดยเท้าทั้งสองตั้งจากกับพื้น และชิดกัน ผ่าเท้าจรดแนวกับที่ยันเท้า เหยียดแขนตรงข่านกับพื้นและค่ออย่า ก้มตัวไปข้างหน้ามีออยู่บนม้าวัด จนไม่สามารถก้มได้ต่อไป ให้ปลายนิ้วเสมอ ก้มตัวไปได้ 2 วินาทีขึ้นไป อ่านระยะจากจุด “0” ถึงปลายนิ้วมือ (ห้ามโยกตัวหรือองอตัวแรงๆ)

การบันทึก บันทึกระยะเป็นเซนติเมตร ถ้าเหยียดปลายนิ้วมือเลยปลายเท้าบันทึกค่าเป็น + ถ้าไม่ถึงปลายเท้าบันทึกค่าเป็น - ใช้ค่าที่ดีกว่าจากการทดสอบ 2 ครั้ง

ความอ่อนตัว

Flexibility

ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

แรงเหยียดขา (Leg Strength)

อุปกรณ์ Back and leg dynamometer

วิธีการ 1. ให้ผู้เข้ารับการทดสอบยืนบนที่วางเท้าของเครื่องมือ

2. ย่อขาลงและแยกขาออกเล็กน้อย หลังและแขนตรง เข่าองประมาณ 130-140 องศา*

3. จับที่ดึงในท่ามือคว่ำหนึ่อระหว่างขาทั้งสอง จัดสายให้พอดี

4. ออกแรงเหยียดขาให้เต็มที่

5. ทำสองครั้งใช้ค่าที่มาก

การบันทึก บันทึกผลการวัดเป็นกิโลกรัม นำผลที่ได้มาราดไว้น้ำหนักตัวผู้เข้ารับ การทดสอบ

แรงเหยียดขา

Leg Strength

ระบบไนโตรเจนโลหิต

สมรรถภาพการใช้ออกซิเจน

(Aerobic Capacity, $V^0O_2 \text{ max}$, Maximal O_2 Uptake)

- อุปกรณ์
- จักรยานวัดงาน (Bicycle ergo meter)
  - เครื่องตั้งจังหวะ หรือใช้ระดับความเร็ว rob ต่อนาทีจากจักรยาน
  - หมุฟัง
  - นาฬิกาจับเวลา
- การบันทึก
- บันทึกอัตราการเต้นของหัวใจช่วงคงที่ หากค่าสมรรถภาพการใช้ออกซิเจน จากตารางที่ 3 (เพชรฯ) และตารางที่ 4 (เพชรฯ) แล้วคูณด้วย 1,000 (ทำเพื่อให้เป็น มล.)
  - นำไปหารด้วยน้ำหนักตัว
  - นำค่าที่ได้จากข้อ 2 คูณด้วยค่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ (Age factor) จากตารางที่ 5 เป็นค่าสมรรถภาพการใช้ออกซิเจนสูงสุด มีหน่วยเป็นมิลลิลิตร/กิโลกรัม.นาที

วิธีการ

ใช้หลักการของ Astrand and Ryhming

- ให้ผู้เข้ารับการทดสอบขึ้นนั่งบนเก้าอี้ จัดระดับอานให้พอเหมาะสม (ขาขึ้ดสูดแล้วเบ่งอเล็กน้อย)
- ตั้งจังหวะ 50 รอบต่อนาที ให้ผู้ถูกทดสอบรักษาความเร็วให้คงที่
- การเลือกน้ำหนักถ่วงขึ้นอยู่กับ อายุ เพศ สภาพของผู้ถูกทดสอบ ปกติชา 1.5-2.0 กิโลปอนด์ หญิง 1.0-1.5 กิโลปอนด์ ถ้าเป็นนักกีฬา หรือเป็นผู้เข้ารับการทดสอบเป็นประจำ ควรดูจาก ปริมาณการฝึกซ้อมหรือน้ำหนักถ่วงเดิม
- เริ่มจับเวลาเมื่อผู้ถูกทดสอบปั่นตามน้ำหนักถ่วงที่กำหนดให้ และสามารถรักษา ความเร็ว 50 รอบต่อนาที ตามที่กำหนดให้ตลอดเวลา
- นับอัตราการเต้นของหัวใจใช้หูฟังที่ Apex beat หรือ Carotid artery ทุก 1 นาที (ช่วงวินาทีที่ 45 ถึงวินาทีที่ 60 นับอัตราการเต้นของหัวใจ 30 ครั้ง ใช้เวลา กวินาทีแล้วเทียบ ตาราง)
- บันทึกอัตราการเต้นของหัวใจทุกนาทีเป็นเวลา 6 นาที (ถ้าถึงนาทีที่ 2 อัตราการเต้น หัวใจยังต่ำกว่า 120 ครั้ง/นาที ให้เพิ่มน้ำหนักถ่วงอีก 0.5 กิโลปอนด์ เพิ่มเวลาทดสอบ อีก 1 นาที และจับต่อทุกนาที) แล้วนำอัตราการเต้นของหัวใจช่วงคงที่ของ 2 นาทีสูดห้วย มาหาค่าเฉลี่ย (อัตราการเต้นของหัวใจช่วงคงที่มีความต่างไม่เกิน $\pm$ ไม่เกิน 5 ครั้ง/นาที และควรอยู่ระหว่าง 120-170 ครั้ง/นาที)

สมรรถภาพการใช้ออกซิเจน

Aerobic Capacity, V^0O_2 max, Maximal O_2 Uptake

จบการนำเสนอ